

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 108Nt/19/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010987
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kurucová PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124010987.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Andreou Kurucovou, PhD., v trestnej veci odsúdeného Y. P., o návrhu na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17. mája 2024 na Okresnom súde Trnava, pracovisko Piešťany a v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, odsúdenému Y. P., nar. X. T. XXXX v P., mení spôsob výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo 7. júla 2020, sp. zn. 6T/24/2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava IV z 12. mája 2022, sp. zn. 6T/24/2020, so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia tak, že odsúdeného preraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Dňa 9. apríla 2024 podal riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou na Okresný súd Trnava návrh na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného Y. P. z ústavu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Z hodnotenia na odsúdeného ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou z 8. apríla 2024 vyplynulo, že menovaný bol v období od 13. februára 2023 do 9. októbra 2023 umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania za účelom výkonu súdom nariadeného ochranného protitoxikomanického liečenia ústavnou formou. Dňa 13. marca 2024 bol umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom. Správanie, vystupovanie, ako aj plnenie si svojich povinností je počas umiestnenia v tunajšom ústave na veľmi slabej úrovni. Prvé negatívne poznatky na jeho osobu, v zmysle plnenia si povinností, boli evidované počas výkonu súdom nariadeného protitoxikomanického liečenia. Na jeho osobu je evidovaných viacero negatívnych poznatkov, odsúdený bol pristihnutý ako zasielal a prijímal veci cez okná ubytovní, telefonoval počas výkonu disciplinárneho trestu, v rozpore s ústavným poriadkom nakladal s vecami osobnej potreby (vymieňal poštovné známky). Menovaný je drogovo závislý, vo výkone trestu permanentne zneužíva jemu nepredpísané a nepovolené lieky, v krátkom časovom období (päť mesiacov) bol päťkrát disciplinárne potrestaný v prevažnej väčšine za zneužitie liekov. Disciplinárne tresty sa u odsúdeného mŕňajú účinkom, pedagogické pôsobenie ako aj disciplinárne konania ktoré boli s ním doposiaľ vedené nemali žiadny výchovný resp. preventívny charakter, u odsúdeného nenastala požadovaná sebareflexia ani snaha o abstinenciu. Po konzultácii so špecialistami v ústave (psychiater, psychológ), s poukazom aj na vyššie uvedené konanie, bol komisiou riaditeľa ústavu umiestnený na oddiel s bezpečnostným režimom kde sa nachádza doposiaľ. V osobných veciach si nie vždy udržiaval primeraný poriadok. Prevažne chodil riadne upravený a ustrojený. Zásady osobnej hygieny dodržiaval. Výkonom funkcie z radov odsúdených poverený nebol. Disciplinárne odmenený doposiaľ nebol. V súčasnosti má vykázaných päť disciplinárnych trestov:

- zo dňa 4. októbra 2023 pokarhanie za plnenie zákonných povinností (nepovolený rádioprijímač),

- zo dňa 13. októbra 2023 celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na 10 dní za užitie jemu nepredpísaných liekov za účelom intoxikácie,
- zo dňa 19. januára 2024 celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na 10 dní za užitie jemu nepredpísaných liekov za účelom intoxikácie,
- zo dňa 4. marca 2024 celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na 10 dní za užitie jemu nepredpísaných liekov za účelom intoxikácie,
- zo dňa 11. marca 2024 celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na 10 dní za užitie jemu nepredpísaných liekov za účelom intoxikácie.

Počas výkonu trestu odňatia slobody prejavil záujem o ďalšie vzdelávanie, v školskom roku 2022/2023 bol študentom dennej formy štúdia na Arcibiskupskom gymnáziu biskupa P. Jantauscha v Trnave - detašovaná trieda v tunajšom ústave. Aktuálne požiadaval o prerušenie štúdia. Odsúdený trávi svoj voľný čas čítaním dostupnej literatúry, sledovaním televízie a individuálnym športovaním. V prípade priaznivého počasia sa zúčastňuje vychádzok. Do aktivít organizovaných v rámci kultúrno - osvetovej činnosti sa sporadicky zapájal. Odsúdený v tunajšom ústave pracovne zaradený nebol z dôvodu prejavenej záujmu o ďalšie vzdelávanie. Podľa potreby a určenia sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov oddielu a ústavu.

Menovaný je slobodný, bezdetný bez vyživovacej povinnosti. Kontakt počas výkonu trestu udržiava dostupnými formami s matkou a súrodencami. Počas výkonu ochranného liečenia bol začlenený do komplexného terapeutického programu, individuálnych a skupinových foriem práce, psychoterapeutických a pomocných terapeutických metód. V rámci nich bol edukovaný v závislostiach, vedený k náhľadu a kritickej sebareflexii, motivovaný k abstinencii. Liečebný režim dodržiaval, povinnosti vyplývajúce z liečby vcelku plnil. Po umiestnení do diferenciacnej skupiny „B“ sa v zaobchádzaní s odsúdeným uplatňoval individuálny prístup zameraný na dôsledné dodržiavanie interných a spoločenských noriem. Individuálne poradenstvo sa zameriavalo na rozvoj zdržanlivosti a schopnosti anticipovať následky svojho konania. Bol zapájaný do protitoxikomanickej osvetu. Postoj odsúdeného k jeho predchádzajúcej trestnej činnosti sa doposiaľ javí ako formálny a účelový. Z odsúdenia si nedokázal vyvodit' pre seba ponaučenie do budúcnosti. K podstatnej zmene postoja k dodržiavaniu noriem a zneužívaniu psychoaktívnych látok doposiaľ neprišlo, indikátorom sú najmä opakované disciplinárne incidenty závažnejšieho charakteru. Možno konštatovať, že neplní ciele stanovené programom zaobchádzania a počas výkonu trestu v minimálnom stupni stráženia sa neosvedčil. Resocializačná prognóza je nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti. Trestná minulosť odsúdeného, vid' odpis registra trestov. V súčasnosti nie je evidované v pedagogickej dokumentácii voči odsúdenému ďalšie trestné stíhanie.

V závere hodnotenia riaditeľ uvádza, že v zmysle § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov navrhuje odsúdenému zmenit' spôsob výkonu trestu odňatia slobody z ústavu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Po zadovážení podkladov potrebných pre rozhodnutie súd vo veci vytýčil verejné zasadnutie na 17. mája 2024. Na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, teda s návrhom a hodnotením riaditeľa ÚVTOS, s odpisom registra trestov, ako aj s rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo 7. júla 2020, sp. zn. 6T/24/2020.

Z odpisu registra trestov vyplynulo, že Y. P. bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť.

Zástupca ÚVTOS na verejnom zasadnutí uviedol, že zotrváva na podanom návrhu, pričom sa pridrižiava jeho písomného znenia. Navrhuje preradiť odsúdeného do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Odsúdený na verejnom zasadnutí odmietol vypovedať.

Prokurátorka na verejnom zasadnutí uviedla, že navrhuje rozhodnúť v súlade s návrhom riaditeľa a odsúdeného preradiť do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku, o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z .z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že zákonné podmienky pre preradenie odsúdeného z ústavu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia sú splnené. Správanie a vystupovanie menovaného počas výkonu trestu nebolo na požadovanej úrovni, opakovane sa dostával do rozporu s ústavným poriadkom okrem iného aj tak, že permanentne zneužíval jemu nepredpísané a nepovolené lieky. Po konzultácii so špecialistami v ústave (psychiater, psychológ) bol komisiou riaditeľa ústavu umiestnený na oddiel s bezpečnostným režimom, kde sa nachádza doposiaľ. Disciplinárne tresty sa u odsúdeného minuli účinkom, disciplinárne konania nemali žiadny výchovný vplyv, u odsúdeného nenastala požadovaná sebareflexia, ani snaha o abstinenciu. Odsúdený bol v priebehu šiestich mesiacov až päťkrát (!) disciplinárne potrestaný, v štyroch prípadoch celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na 10 dní.

Program zaobchádzania je súhrn aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu v súlade s právami a povinnosťami odsúdeného. Aj keď menovaný počas výkonu trestu prejavil záujem o ďalšie vzdelávanie, jeho postoj k trestnej činnosti sa javí ako formálny a účelový, opakovane a závažným spôsobom porušuje ústavný poriadok. Z hodnotenia riaditeľa vyplynulo, že odsúdený sa počas výkonu v minimálnom stupni stráženia neosvedčil, z čoho jednoznačne vyplýva, že neplní ciele stanovené programom zaobchádzania.

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti je zrejmé, že na odsúdeného je potrebné pôsobiť cielavedome, komplexne a štruktúrovane, avšak prostriedkami zodpovedajúcimi prísnejšiemu režimu výkonu trestu odňatia slobody. Súd dospel k záveru, že náprava a resocializácia odsúdeného Y. P., ako aj účel výkonu trestu odsúdeného budú lepšie zabezpečené v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia. Oznámením uznesenia sa rozumie buď jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo dorúčením rovnopisu uznesenia. Sťažnosť sa podáva na tunajšom súde, rozhodovať o nej bude Krajský súd v Trnave. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.